

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2021. október 28.*

„Előzetes döntéshozatal – Állami támogatások – A biodízel piaca – A jövedéki adó megfizetése alól mentesített biodízelkvótákat bevezető támogatási program – Az engedélyezett támogatási program módosítása – A kvóták odaítélésének alapjául szolgáló kritériumok módosítása – Az Európai Bizottsághoz történő előzetes bejelentés kötelezettsége – 659/1999/EK rendelet – Az 1. cikk c) pontja – Az »új támogatás« fogalma – A 794/2004/EK rendelet – A 4. cikk (1) bekezdése – A »létező támogatás módosításának« fogalma”

A C-915/19–C-917/19. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Consiglio di Stato (államtanács, Olaszország) a Bírósághoz 2019. december 12-én érkezett, 2019. november 28-i határozataival terjesztett elő

az **Eco Fox Srl** (C-915/19),

az **Alpha Trading SpA unipersonale** (C-916/19),

a **Novaol Srl** (C-917/19)

és

a **Fallimento Mythen SpA** (C-915/19),

a **Ministero dell’Economia e delle Finanze**,

a **Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare**,

a **Ministero delle Politiche agricole, alimentari e forestali**,

a **Ministero dello Sviluppo economico** (C-915/19–C-917/19),

az **Agenzia delle Dogane e dei Monopoli** (C-915/19)

között,

az **Oil.B Srl unipersonale**,

a **Novaol Srl** (C-915/19),

* Az eljárás nyelve: olasz.

a **Fallimento Mythen SpA**,

az **Ital Bi-Oil Srl**,

a **Cereal docks SpA**,

az **Agenzia delle Dogane e dei Monopoli** (C-916/19 és C-917/19)

részvételével folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök (előadó), C. Lycourgos, a negyedik tanács elnöke és M. Ilešič bíró,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az Alpha Trading SpA unipersonale és a Novaol Srl képviselőiben F. Francica és C. Rossi avvocati,
- a Fallimento Mythen Spa képviselőiben O. Grandinetti és A. Di Todaro avvocati,
- az olasz kormány képviselőiben G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: A. Collabolletta avvocato dello Stato,
- az Európai Bizottság képviselőiben P. Stancanelli és F. Tomat, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk, továbbá a 2013. július 22-i 734/2013/EU tanácsi rendelettel (HL 2013. L 204., 15. o.) módosított, az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL 1999. L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) (a továbbiakban: 659/1999 rendelet), valamint a 659/1999 rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet ((HL 2004. L 140., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 4. kötet, 3. o.; helyesbítés: HL 2011. L 114., 7. o.) értelmezésére vonatkoznak.

- 2 E kérelmeket az egyfelől az Eco Fox Srl (C-915/19. sz. ügy), az Alpha Trading SpA unipersonale (C-916/19. sz. ügy) és a Novaol Srl (C-917/19. sz. ügy), másfelől pedig a Fallimento Mythen SpA (C-915/19. sz. ügy), a Ministero dell’Economia e delle Finanze (gazdasági és pénzügyminisztérium, Olaszország), a Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare (környezet-, terület- és tengervédelmi minisztérium, Olaszország), a Ministero delle Politiche agricole, alimentari e forestali (mezőgazdasági, élelmiszerügyi és erdőgazdálkodási minisztérium, Olaszország), a Ministero dello Sviluppo economico (gazdaságfejlesztési minisztérium, Olaszország) (C-915/19–C-917/19. sz. ügyek) és az Agenzia delle Dogane e dei Monopoli (vám- és monopóliumügyi hivatal, Olaszország) (C-915/19. sz. ügy) között a Bizottság által engedélyezett olyan támogatási program módosítása tárgyában folyamatban lévő jogviták keretében terjesztették elő, amellyel a biodízel vonatkozásában kedvezményes adójogi bánásmódot alakítanak ki.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 659/1999/EK rendelet

- 3 Az 659/1999 rendelet „Fogalom meghatározások” című 1. cikke a következőképpen rendelkezett:
- „E rendelet alkalmazásában:
- [...]
- b) a »létező támogatás«:
- [...]
- ii. engedélyezett támogatás, azaz olyan támogatási programok és egyedi támogatások, amelyeket a Bizottság vagy a Tanács engedélyezett;
- [...]
- c) az »új támogatás«: olyan támogatás, azaz támogatási program és egyedi támogatás, amely nem létező támogatás, beleértve a létező támogatások módosítását is;
- [...]”
- 4 E rendeletnek „Az új támogatás bejelentése” című 2. cikke az (1) bekezdésében így rendelkezett:
- „Amennyiben arról [az EUMSZ 109. cikk] vagy [a Szerződés] egyéb rendelkezései szerinti rendeletek másként nem rendelkeznek, az érintett tagállam az új támogatás nyújtására vonatkozó tervezeteket kellő időben bejelenti a Bizottságnak. [...]”
- 5 Az alapügy tényállásának megvalósulása idején alkalmazandó említett rendeletet hatályon kívül helyezte és felváltotta az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet (HL 2015. L 248., 9. o.).

A 794/2004/EK rendelet

- 6 A 794/2004 rendelet „Egyszerűsített bejelentési eljárás a létező támogatás meghatározott módosításaihoz” című 4. cikkének szövege a következő:

„(1) A 659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja alkalmazásában létező támogatás módosítása alatt – a tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosítások kivételével – minden olyan változtatás értendő, amely nem befolyásolhatja a támogatási intézkedésnek a közös piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését [helyesen: módosítása alatt bármilyen változtatás értendő, kivéve a tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosításokat, amelyek nem befolyásolhatják a támogatási intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését]. A létező támogatási program eredeti költségvetésének legfeljebb 20%-os emelése azonban nem tekinthető a fennálló [helyesen: létező] támogatási program módosításának.

(2) A létező támogatás következő változásait a II. mellékletben szereplő egyszerűsített bejelentési formanyomtatványon kell bejelenteni:

[...]

c) engedélyezett támogatási program alkalmazására vonatkozó feltételek szigorítása, a támogatási intenzitás csökkentése vagy az elszámolható költségek csökkentése;

[...]

Az olasz jog

A 256/2003. sz. miniszteri rendelet

- 7 A 2003. július 25-i decreto ministeriale n. 256 „Regolamento concernente le modalità di applicazione dell’accesa agevolata sul prodotto denominato biodiesel, ai sensi dell’articolo 21 del decreto legislativo 26 ottobre 1995, n. 504” (a 256. sz. miniszteri rendelet, amely „A biodízel megnevezésű termék vonatkozásában az 1995. október 26-i 504. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 21. cikke értelmében vett kedvezményes jövedéki adómérték alkalmazásának részletes szabályairól szóló rendelkezés” címet viseli) (a GURI 2003. szeptember 12-i 212. száma, 4. o.) (a továbbiakban: 256/2003. sz. miniszteri rendelet) 4. cikkének (2) bekezdése így rendelkezett:

„Amennyiben a [jövedéki adó alól mentes biodízel] kért mennyisége meghaladja az (1) bekezdésben említett határértéket, az elosztást a következők szerint kell elvégezni:

a) a túllépés első évében minden egyes kérelmező vonatkozásában a 3. cikk (1) bekezdésének g) pontja szerinti, tonnában kifejezett biodízel-mennyiségeket, valamint a 3. cikk (1) bekezdésének d) pontja szerinti, szintén tonnában kifejezett termelési kapacitást át kell váltani az összesített értékek százalékos arányába, és meg kell szorozni 0,6-dal, illetve 0,4-dal. Az így kapott értékek összegét meg kell szorozni olyan együtthatóval, amely annak felel meg, hogy az előző év során és a folyó év május 31-ig milyen mértékben használták fel az e két év vonatkozásában odaítélt kvótákat. Ezen együtthatók értéke az új létesítmények vonatkozásában nulla, az első tevékenységi év vonatkozásában pedig 0,1. Az így kapott érték annak felel meg,

hogy az egyes kérelmezők milyen súlyt képviselnek a kontingens felosztása során. Amennyiben e számítás a kérelmet meghaladó mértékű odaítéléshez vezet, a többletkvótát ugyanezen kritérium alapján el kell osztani a többi kérelmező között;

b) az ezt követő évek során minden egyes olyan vállalkozásnak, amely kérelmet terjesztett elő, olyan mennyiséget kell odaítélni, amely megfelel a megelőző év során és a folyó év május 31-ig szabad forgalomba bocsátott mennyiségek havi átlagának, szorozva azt 12-vel. Az esetleges maradványkvótákat az a) pont szerinti kritériumok alkalmazásával kell odaítélni. Amennyiben a részesedés iránti kérelmek olyan vállalkozásoktól származnak, amelyek a megelőző év során nem részesültek odaítélésben, a kért mennyiségeket – amelyeket az a) pont szerinti kritériumok segítségével adott esetben ki kell igazítani – elsődlegesen a fent említett maradványkvóták felhasználásával kell odaítélni, ha pedig szükséges, arányosan csökkenteni kell a meglévő odaítéléseket.”

A 156/2008. sz. miniszteri rendelet

8 A 2008. szeptember 3-i decreto ministeriale n. 156 „Regolamento concernente le modalità di applicazione dell'accisa agevolata sul prodotto denominato »biodiesel«, ai sensi dell'articolo 22-bis, del decreto legislativo 26 ottobre 1995, n. 504” (a 156. sz. miniszteri rendelet, amely „A »biodízel« megnevezésű termék vonatkozásában az 1995. október 26-i 504. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 22-bis cikke értelmében vett kedvezményes jövedéki adómérték alkalmazásának részletes szabályairól szóló rendelkezés” címet viseli) (a GURI 2008. október 11-i 239. száma, 4. o.) (a továbbiakban: 156/2008. sz. miniszteri rendelet) 3. cikkének (4) bekezdése így rendelkezett:

„Az előzetesen odaítélhető kvótát azon általános kvóták keretében kell elosztani az (1) bekezdésben említett jogalanyok között, amelyeket az egyes jogalanyok azon szerződéses kapacitásával összefüggésben kértek, amely a 2. cikk (1) bekezdésének g) pontjában említett mennyiségek átlagának és a jogalanyra vonatkozó, a 2. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett éves termelési kapacitásnak az összegeként kerül meghatározásra, mindkettőt az egyes összesített értékekhez viszonyítva, és megszorozva 0,55-dal, illetve 0,45-dal. A szerződéses kapacitás kiszámítása szempontjából csak azokat a jogalanyokat kell figyelembe venni, amelyek általános kvótákat kértek. A jelen bekezdésben említett felosztást a 2008. év vonatkozásában legkésőbb az azt követő 60 napon belül kell elvégezni, hogy közzéteszik a 11. cikk (3) bekezdésében említett felhívást, a 2009. év és a 2010. év vonatkozásában pedig legkésőbb minden év február 28-ig.”

A 37/2015. sz. miniszteri rendelet

9 A 2015. február 17-i decreto ministeriale n. 37 „Regolamento recante modalità di applicazione dell'accisa agevolata sul prodotto denominato biodiesel nell'ambito del programma pluriennale 2007–2010, da adottare ai sensi dell'articolo 22-bis del decreto legislativo 26 ottobre 1995, n. 504” (a 37. sz. miniszteri rendelet, amely „A biodízel megnevezésű termékre vonatkozó kedvezményes jövedéki adómértéknek az 1995. október 26-i 504. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 22-bis cikke alapján elfogadandó, a 2007 és 2010 közötti időszakra

vonatkozó többéves program keretében történő alkalmazásának részletes szabályairól szóló rendelkezés” címet viseli) (a GURI 2015. április 1-jei 76. száma, 1. o.) (a továbbiakban: 37/2015. sz. miniszteri rendelet) 1. cikkének szövege a következő:

„(1) A [256/2003. sz. miniszteri rendelet] 4. cikke (2) bekezdésének szövege az alábbiak szerint változik:

»(2) Amennyiben a [jövedéki adó alól mentes biodízel] kért mennyisége meghaladja az (1) bekezdésben említett határértéket, az elosztást a következők szerint kell elvégezni:

a) a túllépés első évében minden egyes kérelmező vonatkozásában a 3. cikk (1) bekezdésének g) pontja szerinti, tonnában kifejezett biodízel-mennyiségeket, valamint a 3. cikk (1) bekezdésének d) pontja szerinti, szintén tonnában kifejezett termelési kapacitást át kell váltani az összesített értékek százalékos arányába, és meg kell szorozni 0,5-del, illetve 0,5-del. Az így kapott értékek összegét meg kell szorozni olyan együtthatóval, amely annak felel meg, hogy az előző év során és a folyó év május 31-ig milyen mértékben használták fel az e két év vonatkozásában odaítélt kvótákat. Ezen együtthatók értéke az új létesítmények vonatkozásában nulla, az első tevékenységi év vonatkozásában pedig 0,125. Az így kapott érték annak felel meg, hogy az egyes kérelmezők milyen súlyt képviselnek a kontingens felosztása során. Amennyiben e számítás a kérelmet meghaladó mértékű odaítéléshez vezet, a többletkvótát ugyanezen kritérium alapján el kell osztani a többi kérelmező között;

b) az ezt követő évek során minden egyes olyan vállalkozásnak, amely kérelmet terjesztett elő, olyan mennyiséget kell odaítélni, amely megfelel a megelőző év során és a folyó év május 31-ig szabad forgalomba bocsátott mennyiségek havi átlagának, szorozva azt 12-vel. A maradványkvótákat azon vállalkozások termelési kapacitásaival arányosan kell odaítélni, amelyek kérelmet terjesztettek elő. Amennyiben a részesedés iránti kérelmek olyan vállalkozásoktól származnak, amelyek a megelőző év során nem részesültek odaítélésben, a részükre odaítélendő mennyiségeket az a) pont szerinti kritériumok segítségével kell meghatározni, és azokat a meglévő odaítélések arányos csökkentésével kell odaítélni.«”

10 A 37/2015. sz. miniszteri rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A [156/2008 miniszteri rendelet] 3. cikke (4) bekezdésének szövege az alábbiak szerint változik:

»(4) Az előzetesen odaítélhető kvótát azon általános kvóták keretében kell elosztani az (1) bekezdésben említett jogalanyok között, amelyeket az egyes jogalanyok azon szerződéses kapacitásával összefüggésben kértek, amely a 2. cikk (1) bekezdésének g) pontjában említett mennyiségek átlagának és a jogalanyra vonatkozó, a 2. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett éves termelési kapacitásnak az összegeként kerül meghatározásra, mindkettőt az egyes összesített értékekhez viszonyítva, és megszorozva 0,5-del, illetve 0,5-del. A szerződéses kapacitás kiszámítása szempontjából csak azokat a jogalanyokat kell figyelembe venni, amelyek általános kvótákat kértek.«”

11 A 37/2015. sz. miniszteri rendelet 3. cikke így rendelkezik:

„Tekintet nélkül arra, hogy a programokban részt venni jogosult egyes vállalkozások milyen történeti adatok alapján részesültek a kedvezményes biodízelmennyiségekben, a szóban forgó terméket a 2006., 2007., 2008. és 2009. évre vonatkozóan ugyanezen vállalkozások között az 1. és 2. cikkben meghatározott kritériumok figyelembevételével kell újból elosztani.”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 12 Az alapügyek abból erednek, hogy az Eco Fox, az Alpha Trading és a Novaol jogorvoslati kérelmeket terjesztett a Consiglio di Stato (államtanács, Olaszország) elé. A C-916/19. és C-917/19. sz. ügyek alapjául szolgáló tényállások és ugyanezen ügyekben az előzetes döntéshozatalra utalás indokai lényegében hasonlóak a C-915/19. sz. ügyben szereplő tényálláshoz és indokokhoz, ezenkívül pedig ezen ügyek mindegyikében ugyanazt a kérdést tették fel.
- 13 A C-915/19. sz. ügy alapjául szolgáló tényállást és az előzetes döntéshozatalra utalás indokait a következőképpen lehet ismertetni.
- 14 A nemzeti biodízelpiac elindításának megkönnyítése céljából az Olasz Köztársaság egymást követő jogalkotási intézkedésekkel három különböző, többéves cselekvési programról rendelkezett. E programokat a Bizottság az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján előzetesen jóváhagyta.
- 15 A Consiglio di Stato (államtanács) két ítéletével megsemmisítette e jogalkotási aktusok bizonyos rendelkezéseit, nevezetesen a 256/2003. sz. miniszteri rendelet 4. cikkének (2) bekezdését és a 156/2008. sz. miniszteri rendelet 3. cikkének (4) bekezdését. A megsemmisített rendelkezések a jövedéki adó alól mentesített termékmennyiségeknek a biodízelgyártók részére történő odaítélésével kapcsolatos kritériumok közül az egyikre és a másikkra vonatkoztak.
- 16 Az ezen ítéleteknek való megfelelés érdekében gazdasági és pénzügyminiszter elfogadta a 37/2015. sz. miniszteri rendeletet, amely átfogalmazta a megsemmisített rendelkezéseket.
- 17 Az Eco Fox az érintett programok keretében a kedvezményes biodízelkvóták egyik kedvezményezettje volt. Keresetet indított a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország) előtt a 37/2015. sz. miniszteri rendelet megsemmisítése iránt, arra hivatkozva, hogy e miniszteri rendelet új állami támogatásról rendelkezik.
- 18 E bíróság a 2018. július 26-i ítéletével elutasította a keresetet. Többek között úgy ítélte meg, hogy a 37/2015. sz. miniszteri rendelet nem vezetett be új állami támogatási programot, hanem visszaható hatállyal, a programok időtartamának módosítása nélkül állapított meg az adókedvezményben részesülő biodízelkvóták odaítélése alapjául szolgáló bizonyos együtthatókat, miután az előző kritériumokat meghatározó rendelkezéseket a Consiglio di Stato (államtanács) megsemmisítette, ennélfogva pedig nem állt fenn olyan kötelezettség, hogy e miniszteri rendeletet az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján bejelentsék a Bizottságnak.
- 19 Az Eco Fox fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, amelynek keretében többek között azt állította, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás új állami támogatásnak minősül, mivel a korábbi szabályozást visszaható hatállyal megsemmisítették, vagy mindenesetre a korábban létező támogatást módosító olyan támogatásnak minősül, amelyet az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése értelmében előzetesen be kellett jelenteni a Bizottságnak.
- 20 A Fallimento Mythen biodízelgyártó vállalkozás úgy véli, hogy a kereset részben elfogadhatatlan, teljes egészében pedig megalapozatlan.

- 21 A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a 37/2015. sz. miniszteri rendelet 1. és 2. cikke nem járt azzal a hatással, hogy meghosszabbítsa a már előirányzott támogatások időtartamát, hanem e rendelkezések e támogatások odaítélési kritériumait módosították azáltal, hogy visszaható hatállyal új szabályokat határoztak meg. E tekintetben tökéletesen egyértelmű e rendelet 3. cikke, amely akként rendelkezik, hogy tekintet nélkül arra, hogy a programokban részt venni jogosult egyes vállalkozások milyen történeti adatok alapján részesültek a kedvezményes biodízelkvótákban, a 2006-tól 2009-ig terjedő adóévek vonatkozásában e termék odaítéléseit e vállalkozások vonatkozásában azon kritériumok figyelembevételével kell újra meghatározni, amelyeket az említett miniszteri rendelet 1. és 2. cikke pontosít.
- 22 A kérdést előterjesztő bíróság előtt az Eco Fox azt állítja, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint valamely állami támogatás mindennemű módosítását előzetesen be kell jelenteni a Bizottságnak. Mindazonáltal e bíróság szerint az e tekintetben hivatkozott ítéletek, vagyis a 2017. június 27-i Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ítélet (C-74/16, EU:C:2017:496) és a 2009. június 11-i AEM kontra Bizottság ítélet (T-301/02, EU:T:2009:191) nem tűnnek döntőnek, mivel az elvi kijelentéseken túlmenően úgy tűnik, hogy ezen ítéletek közül az első a támogatásoknak minősülő aktusokra, míg a második a támogatásokat a kedvezményezett újabb kategóriájára kiterjesztő aktusokra utal.
- 23 Ráadásul úgy tűnik, hogy a Bizottságnak, amelyhez az eljárásban részt vevő egyik fél panaszt nyújtott be, tudomása volt a 37/2015. sz. miniszteri rendeletről, e tekintetben azonban nem indított eljárást az Olasz Köztársasággal szemben. E körülmény utalhat arra, hogy a Bizottság az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozást nem tekintette olyannak, mint amely az uniós jog értelmében vett új állami támogatást vezet be.
- 24 E körülmények között a Consiglio di Stato (államtanács) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és a C-915/19. sz. ügyben előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé, a C-916/19. és a C-917/19. sz. ügyben feltett kérdéseknek pedig ezzel azonos a megfogalmazása:
- „[A] [...] [Bíróság] álláspontja szerint – az EUMSZ 107. cikkel és az EUMSZ 108. cikkel, a [659/1999] rendelettel, a [794/2004] rendelettel és az [uniós] jog esetleges további releváns rendelkezéseivel összefüggésben – [a] [...] Bizottságnak történő előzetes bejelentés kötelezettségének hatálya alá tartozó állami támogatásnak minősül-e a jelen ügyben megtámadott 37/2015. sz. miniszteri rendelettel elfogadott rendelkezéshez hasonló olyan másodlagos jogi aktus, amely a [Consiglio di Stato (államtanács)] azon ítéleteinek közvetlen végrehajtása révén, amelyek a Bizottságnak már bejelentett korábbi rendelkezések részleges megsemmisítését eredményezik, visszamenőlegesen kihatott a biodízeltre irányadó kedvezményes jövedéki adómérték alkalmazásának módjaira, mivel visszaható hatállyal módosította a támogatás azt igénylő vállalkozások közötti elosztásának kritériumait, anélkül hogy meghosszabbította volna az adókedvezmény-program időtartamát?”
- 25 A Bíróság elnöke 2020. február 10-i végzésével elrendelte a C-915/19–C-917/19. sz. ügyek egyesítését az eljárás írásbeli szakaszának lefolytatása és az ítélet meghozatala céljából.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

- 26 Emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor tagadhatja meg a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elbírálását, ha különösen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tartalmát illetően az eljárási szabályzat 94. cikkében meghatározott követelményeket nem tartják tiszteletben, vagy ha nyilvánvalóan kitűnik, hogy az uniós szabály kért értelmezése semmilyen módon nem függ össze az alapjárási tényállásával és tárgyával, vagy ha a probléma elméleti jellegű (2021. június 3-i Bankia ítélet, C-910/19, EU:C:2021:433, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Először is, amennyiben a Fallimento Mythen azt állítja, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elfogadhatatlanok az eljárási szabályzat 94. cikkének a) pontjában foglalt követelmények állítólagos megsértése miatt, emlékeztetni kell arra, hogy kétségtelen, hogy a Bíróság elnökének 2020. február 10-i határozatát követően felvilágosításkérést intéztek a kérdést előterjesztő bírósághoz, amelyben felhívták őt arra, hogy pontosítsa mindazon releváns ténybeli elemeket, amely lehetővé tehetik a Bíróság számára a kérdéseinek megválaszolását, valamint fejtse ki a releváns nemzeti rendelkezések tartalmát. Az e felhívásra adott válaszokat a Bíróság 2020. július 13-án kapta meg.
- 28 Márpedig az előzetes döntéshozatal iránti kérelmekben szereplő, utólag kiegészített információk elegendőek ahhoz, hogy az eljárási szabályzat 94. cikkének a) pontjában foglalt követelményeket teljesítettnek lehessen tekinteni. Igaz, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak az előző pontban hivatkozott válaszai kizárólag a releváns nemzeti rendelkezések tartalmát fejtik ki, és így nem tartalmaznak további pontosítást azon ténybeli háttérre vonatkozóan, amelybe az alapjogviták illeszkednek. Mindazonáltal a tényállásnak az előzetes döntéshozatal iránti kérelmekben foglalt ismertetése – ahogyan azt a Bíróság kérdéseire válaszul szolgáltatott releváns nemzeti rendelkezések megvilágítják – lehetővé teszi e jogviták ténybeli hátterének kellő megértését.
- 29 Másodszor, az olasz kormány – anélkül azonban, hogy formálisan vitatná az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elfogadhatóságát – azt állítja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem jelölte meg azokat az okokat, amelyek arra vezették, hogy felvesse az egyes alapügyekben feltett kérdést, hanem kizárólag azon elemek ismertetésére szorítkozott, amelyek alapján úgy lehet tekinteni, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás nem minősül állami támogatásnak. E kérelmekből azonban kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az alapügyben szóban forgó módosítás az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alá tartozó „új támogatásnak” minősül-e, különösen pedig úgy véli, hogy a Bíróság e területre vonatkozó ítélkezési gyakorlata éppen e kérdés megválaszolását nem teszi lehetővé számára.
- 30 Másfelől, jóllehet – mint azt a Fallimento Mythen megjegyzi – a feltett kérdések szövegében a kérdést előterjesztő bíróság az általa értelmezni kért releváns uniós jogi normák felsorolásában általános jelleggel hivatkozik „az [uniós] jog esetleges további releváns rendelkezései[re]”, elegendő megjegyezni, hogy e bíróság ezenkívül megjelöli az uniós jog olyan konkrét rendelkezéseit is, amelyeket az alapügyek szempontjából relevánsnak tart, vagyis az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikket, valamint a 659/1999 és a 794/2004 rendelet rendelkezéseit.

- 31 A fentiekből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk lehetővé teszik a Bíróság számára, hogy megértse azokat az okokat is, amelyek a kérdést előterjesztő bíróságot arra indították, hogy felvesse az érintett uniós jogi rendelkezések értelmezésének kérdését, valamint megértse azt a kapcsolatot is, amelyet e bíróság e rendelkezések és az alapjogvitákban alkalmazandó nemzeti szabályozás között felállít, ezáltal pedig az eljárási szabályzat 94. cikkének c) pontjában foglalt követelményeket szintén teljesítettnek kell tekinteni.
- 32 Következésképpen az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elfogadhatók.

Az ügy érdeméről

- 33 Kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikket, valamint a 659/1999 és a 794/2004 rendelet rendelkezéseit akként kell-e értelmezni, hogy a biodízelre vonatkozó, a Bizottság által engedélyezett kedvezményes adórendszer módosítását az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alá tartozó új támogatásnak kell tekinteni, amikor e módosítás abban áll, hogy visszaható hatállyal megváltoztatják az e rendszer címén kedvezményes jövedéki adómértékben részesülő biodízelkvóták elosztásának kritériumait.
- 34 A Bíróság rendelkezésére álló adatokból kitűnik, hogy e kérdések eredetét a Bizottság egy sor olyan határozata képezi, amelyekkel a Bizottság egymást követően jóváhagyta a következőket: 2002. május 3-án (N 461/2001. sz. támogatás) (HL 2002. C 146., 7. o.) (a továbbiakban: 2002. évi jóváhagyó határozat) az eredeti támogatási programot, majd 2005. június 21-én (N 582/2004. sz. támogatás) (HL 2005. C 240., 21. o.) és 2008. március 11-én (N 326/2007. sz. támogatás) (HL 2008. C 134., 1. o.) (a továbbiakban: 2005. évi jóváhagyó határozat, illetőleg 2008. évi jóváhagyó határozat) e támogatási program utólagos módosításait (a továbbiakban a három határozat együtt: az érintett jóváhagyó határozatok).
- 35 A Bizottság e határozatok mindegyikét azt követően fogadta el, hogy az Olasz Köztársaságtól az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján megkapta az előzetes bejelentést az érintett támogatási program adott változatáról. Ezzel szemben nem vitatott, hogy az a nemzeti szabályozás, amelynek jogszerűsége az alapeljárások tárgyát képezi, azzal a hatással járt, hogy az e program címén nyújtott előny elosztásának kritériumait anélkül módosította, hogy e módosítást a hivatkozott rendelkezés alapján előzetesen bejelentették volna a Bizottságnak. Amíg az Olasz Köztársaság úgy vélte, hogy az említett módosítást nem kellett ily módon bejelenteni, addig az alapeljárás felperesei, amelyek mindegyike biodízelgyártó, azt állítják a kérdést előterjesztő bíróság előtt, hogy ez utóbbi módosítás jogellenes, mivel tekintettel arra, hogy jelentős módosításról van szó, a végrehajtását megelőzően azt be kellett volna jelenteni a Bizottságnak.
- 36 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk által bevezetett, állami támogatásokra vonatkozó ellenőrzési rendszer keretében az eljárás eltérő aszerint, hogy létező vagy új támogatásokról van-e szó. Jóllehet a létező támogatások az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdésének megfelelően szabályszerűen végrehajthatók, amennyiben a Bizottság nem állapította meg azok összeegyeztethetlenségét, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy a Bizottságot a szükséges időben tájékoztatni kell minden új támogatás nyújtására vagy létező támogatás módosítására irányuló tervezett intézkedésről, és hogy azok nem hajthatók végre, amíg az eljárásban végleges határozatot nem hoznak (2017. június 27-i Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ítélet, C-74/16, EU:C:2017:496, 86. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 37 Mint azt a Bíróság már megállapította, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt és a 659/1999 rendelet 2. cikkében pontosított bejelentési kötelezettség az EUM-Szerződés által az állami támogatások területén bevezetett ellenőrzési rendszer egyik alapvető eleme (lásd többek között: 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 38 E tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alá tartozó új támogatásoknak kell tekinteni az EUM-Szerződés hatálybalépését követően hozott olyan intézkedéseket, amelyek támogatások nyújtására vagy módosítására irányulnak, azzal a pontosítással, hogy e módosítások vonatkozhatnak akár létező támogatásokra, akár a Bizottságnak bejelentett eredeti tervekre (2019. november 14-i Dilly's Wellnesshotel ítélet, C-585/17, EU:C:2019:969, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 A 659/1999 rendelet 1. cikke b) pontjának ii. alpontja szerint a „létező támogatás” alatt érteni kell többek között az „engedélyezett támogatás[t], azaz olyan támogatási programok[at] és egyedi támogatások[at], amelyeket a Bizottság vagy a Tanács engedélyezett”. Ebből következik, hogy a jelen ügyben érintett támogatási program mind a 2002. évi jóváhagyó határozattal jóváhagyott eredeti változata, mind pedig a 2005. évi és a 2008. évi jóváhagyó határozatokkal jóváhagyott módosított változatai szerint az e rendelkezés értelmében vett „létező támogatás” fogalma alá tartozik.
- 40 Magának az „új támogatásnak” a fogalmát a 659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja „olyan támogatás[ként], azaz támogatási program[ként] és egyedi támogatás[ként]” határozza meg, „amely nem létező támogatás, beleértve a létező támogatások módosítását is”. A 794/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének első mondata ezzel összefüggésben úgy rendelkezik, hogy „[a] 659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja alkalmazásában létező támogatás módosítása alatt – a tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosítások kivételével – minden olyan változtatás értendő, amely nem befolyásolhatja a támogatási intézkedésnek a [belső] piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését [helyesen: módosítása alatt bármilyen változtatás értendő, kivéve a tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosításokat, amelyek nem befolyásolhatják a támogatási intézkedés {belső} piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését]”.
- 41 Mint azt a Bíróság megállapította, valamely módosítás nem minősíthető a 794/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett tisztán formai vagy adminisztratív jellegűnek, amennyiben befolyásolhatja a támogatási intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését (2013. június 13-i HGA és társai kontra Bizottság ítélet, C-630/11 P–C-633/11 P, EU:C:2013:387, 94. pont).
- 42 Annak meghatározása érdekében, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás a támogatási program olyan módosítását vezette-e be, amely befolyásolhatja e program belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését, amely esetben azt „létező támogatás módosításának”, ennél fogva pedig az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alá tartozó „új támogatásnak” kellene tekinteni, figyelembe kell venni mind e módosítás jellegét és tartalmát, mind pedig a Bizottság e program korábbi változataira vonatkozó jóváhagyó határozatait (lásd analógia útján: 2018. szeptember 20-i Carrefour Hypermarchés és társai ítélet, C-510/16, EU:C:2018:751, 39-59. pont).

- 43 Először is, ami a jelen ügyben vizsgált módosítás jellegét és tartalmát illeti, meg kell jegyezni, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás visszaható hatállyal módosította azokat a kritériumokat, amelyek alapján a program kedvezményezettjeinek minősülő vállalkozások között el kell osztani a biodízel azon mennyiségeit, amelyekre a 2006 és 2009 közötti adóévekben vonatkozik a kedvezményes jövedéki adómérték. Közelebbről, a Bíróság rendelkezésére álló adatokból az tűnik ki, hogy a támogatási program e szabályozást megelőzően fennálló változataiban az adójogi szempontból kedvezményezett biodízelkvóták odaítélési kritériumai – amelyeket rendeleti szinten a 256/2003. sz. miniszteri rendelet, majd a 156/2008. sz. miniszteri rendelet állapított meg – kevésbé fontos szerepet tulajdonítottak az egyes érintett vállalkozások termelési kapacitásának, figyelembe véve, hogy az eredeti, 0,4-es súlyozási együtthatót a 156/2008. sz. miniszteri rendelet 0,45-ra emelte, továbbá e kritériumok ezzel szemben az egyes érintett vállalkozások által végzett termelés múltbeli előzményeit, vagyis a biodízel azon mennyiségét helyezték előtérbe, amelyet e vállalkozás a megelőző évek során ténylegesen a piacra bocsátott, figyelembe véve, hogy az eredeti, 0,6-es súlyozási együtthatót a 156/2008. sz. miniszteri rendelet 0,55-ra csökkentette.
- 44 Az, hogy az egyes érintett vállalkozások által végzett termelés múltbeli előzményein alapuló kritérium nagyobb súllyal esett számításba, azzal a következménnyel járt, hogy azoknak az úgynevezett „történelmi” gyártóknak, amelyek több éve a biodízel ágazatában működnek, a kedvezményezett adójogi bánásmódban részesülő biodízelnél minden egyes alkalommal nagyobb mennyiség jutott, mint amelyet azoknak a gyártóknak ítéltek oda, amelyek ugyan nagyobb termelési kapacitással rendelkeztek, de csak nemrégiben léptek be e piacra. Miután a Consiglio di Stato (államtanács) megsemmisítette az adójogi szempontból kedvezményezett biodízelmennyiségek odaítélési kritériumait meghatározó nemzeti rendelkezéseket, az olasz jogalkotó bevezette az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozást, amelynek értelmében az egyes érintett vállalkozások által végzett termelés múltbeli előzményein és az e vállalkozások termelési kapacitásán alapuló kritériumok ugyanazon együtthatóval, vagyis minden egyes kritérium esetében 0,5-del kerülnek súlyozásra.
- 45 Mindemellett pontosítani kell, hogy – mint az kitűnik a Bíróság rendelkezésére bocsátott információkból, amelyeket a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie – az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás nem érinti sem azon kedvezményezettek körét, amelyek korábban részesülhettek a kedvezményes rendszer előnyeiben, sem pedig a Bizottság által a 2008. évi jóváhagyó határozatban engedélyezett támogatási program költségvetését, és nem terjeszti ki e program időtartamát. Nem érinti továbbá sem a kedvezményes jövedéki adómértékben részesülő termék meghatározását, sem magát e mértéket.
- 46 Másodszor, az érintett jóváhagyó határozatokat illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állami támogatások belső piaccal való össze nem egyeztetetőségének az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében foglalt általános elvétől való eltérésként a Bizottság támogatási programokat engedélyező határozatait szigorúan kell értelmezni (2018. szeptember 20-i Carrefour Hypermarchés és társai ítélet, C-510/16, EU:C:2018:751, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottság ilyen határozatainak értelmezéséhez e határozatoknak nemcsak magát a szövegét kell megvizsgálni, hanem az érintett tagállam által tett bejelentést is (2018. szeptember 20-i Carrefour Hypermarchés és társai ítélet, C-510/16, EU:C:2018:751, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 48 A jelen ügyben az érintett jóváhagyó határozatokból kitűnik, hogy azok a kritériumok, amelyek alapján a program kedvezményezett vállalkozásai között el kell osztani a kedvezményes jövedéki adómértékkel érintett termék mennyiségeit, nem minősülnek olyan körülménynek, amelyre a Bizottság az alapügyben szóban forgó támogatási program korábbi változatainak jóváhagyását alapította.
- 49 Különösen, jóllehet nem vitatott, hogy a kedvezményes adórendszer alá tartozó biodízelmentenyiségek odaítélési kritériumait közölték a Bizottsággal, legalábbis a 2008. évi jóváhagyó határozat tárgyát képező módosítások bejelentése keretében, e kritériumokat a Bizottság az érintett jóváhagyó határozatok közül egyikben sem vizsgálta kifejezetten.
- 50 Az érintett támogatási program belső piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálata más elemeken alapult, így különösen, ami egész konkrétan a 2008. évi jóváhagyó határozatot illeti, a környezetvédelem állami támogatásáról szóló közösségi iránymutatás (HL 2001. C 37., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 76. o.) E.3.3. szakaszában meghatározott feltételeken, amely szakasz a megújuló energiatermeléshez nyújtott működési támogatásokra vonatkozik. Így e határozat (32) és (36) preambulumbekzdésében a Bizottság megvizsgálta, hogy az adókedvezmény hatálya alá tartozó termékek meghatározása összhangban van-e ezen iránymutatás 6. pontjával, valamint a közlekedési ágazatban a bioüzemanyagok, illetve más megújuló üzemanyagok használatának előmozdításáról szóló, 2003. május 8-i 2003/30/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2003. L 123., 42. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 31. kötet, 188. o.; helyesbítés: HL 2006. L 230., 26. o.). Az említett határozat (38)–(45) preambulumbekzdésében a Bizottság megvizsgálta, hogy a támogatás kiszámítása megfelel-e az említett iránymutatás 56. pontjában meghatározott kritériumoknak, és alkalmas-e arra, hogy kizárja a túlkompensáció kockázatát. E kontextusban a Bizottság figyelembe vette, hogy az adókedvezmény a bioüzemanyagok tekintetében előírt, szabad forgalomba bocsátásra irányuló kötelezettség mellett állt fenn.
- 51 Márpedig sem az érintett jóváhagyó határozatokból, sem pedig a jelen ügyek keretében a Bíróság elé terjesztett észrevételekből nem tűnik ki, hogy az a módosítás, amelyet az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás az adójogi szempontból kedvezményezett biodízelkvótáknak az előnyben részesülő vállalkozások közötti elosztása alapjául szolgáló kritériumokra vonatkozóan vezetett be, alkalmas lenne arra, hogy az e határozatokban levezetett értékelések bármilyen elemét befolyásolja. Ezenkívül önmagában az, hogy a Bizottságnak bejelentett támogatási programról rendelkező nemzeti szabályozás tervezetét az érintett tagállam közli ezen intézménnyel, egyáltalán nem jelenti azt, hogy e tervezet minden elemét alapvető jelentőségűnek kellene tekinteni abban az esetben, ha – mint a jelen ügyben is – e közlést olyan határozat követi, amelyben a Bizottság engedélyezi az érintett támogatási programot. Az ilyen megközelítés ugyanis megfosztaná hatékony érvényesülésétől a „létező támogatás módosításának” fogalmát, amely – mint az kitűnik a 794/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdése első mondatának magából a megfogalmazásából, ahogyan azt a jelen ítélet 40. pontja felidézte – valamely létező támogatásnak éppen hogy nem bármely módosítására vonatkozik, hanem kizárólag azokat a módosításokat foglalja magában, amelyek azzal a hatással járnak, hogy befolyásolják e támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését.
- 52 A 2002. évi jóváhagyó határozat (23) preambulumbekzdéséből, a 2005. évi jóváhagyó határozat (22) preambulumbekzdéséből és a 2008. évi jóváhagyó határozat (46) preambulumbekzdéséből valóban kitűnik, hogy az olasz hatóságok kötelezettséget vállaltak arra, hogy éves jelentéseket nyújtsanak be a Bizottságnak a túlkompensáció ellenőrzése érdekében. E jelentéseknek különösen meg kellett jelölniük a nyersanyagok költségeit és az előállítási költségeket, az odaítélt

kvótákat és azon társaságokat, amelyeknek azokat odaítélték, valamint minden egyéb adatot, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára annak értékelését, hogy ténylegesen túlkompenzáció történt-e. Arra is felhívták az olasz hatóságok figyelmét, hogy előzetesen tájékoztatniuk kell a Bizottságot a támogatásnyújtás feltételeinek minden egyes megváltoztatásáról.

- 53 Mindazonáltal először is, különösen a 2005. évi jóváhagyó határozat (17) preambulumbekzdéséből és a 2008. évi jóváhagyó határozat (44) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a túlkompenzáció kockázata nem önmagukban azokból a kritériumokból ered, amelyek az adójogi szempontból kedvezményezett termék elosztásának alapjául szolgálnak, hanem a megújuló energiaforrásokból származó energia előállítási költsége és a rendes dízel üzemanyag piaci ára közötti aránytól függ. Mindaddig, amíg a támogatás arra korlátozódik, hogy észszerű nyereség mellett fedezze az e két összeg közötti különbséget, a túlkompenzáció kizárt.
- 54 Egyébiránt, jóllehet az alapügyben szóban forgó módosítás azzal a hatással járt, hogy megváltoztatta az olasz jogalkotó által a támogatás elosztása szempontjából relevánsnak tekintett két paraméternek – vagyis az egyes érintett vállalkozások tényleges termelési előzményeinek és a termelési kapacitásuknak – tulajdonított jelentőséget, e két kritérium a támogatási programnak az alapügyben szóban forgó változata keretében is releváns, sőt most már azonos szintre is kerültek, vagyis figyelembe véve azt is, hogy a jövedéki adó mértéke változatlan maradt, az érintett módosítás nem alkalmas arra, hogy kétségbe vonja a Bizottság által a 2008. évi jóváhagyó határozat (45) preambulumbekzdésében tett azon megállapítást, amely szerint az egyes kedvezményezett vállalkozások termelésének kizárólag egy bizonyos része jogosult arra, hogy az érintett támogatási program címén kedvezményes jövedéki adómértékben részesüljön.
- 55 Másodszor, nem lehet úgy tekinteni, hogy egy olyan általános utalást, mint amely a 2005. évi jóváhagyó határozat (22) preambulumbekzdésében szerepel, amely szerint az olasz hatóságok kötelesek előzetesen tájékoztatni a Bizottságot a támogatásnyújtás feltételeinek minden egyes megváltoztatásáról, akként kellene értelmezni, hogy az módosítja az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség terjedelmét, mivel e kötelezettség – mint az kitűnik a jelen ítélet 39-41. pontjából – valamely létező támogatásnak egyedül azokra a módosításaira vonatkozik, amelyek befolyásolhatják a támogatási intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését. Ezt egyébként megerősíti az is, hogy a 2008. évi jóváhagyó határozat (48) preambulumbekzdésében a Bizottság akként utal a támogatási program változásainak bejelentésével kapcsolatos e kötelezettségre, hogy közben kifejezetten kiemeli: az ilyen bejelentést az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésével, valamint a 659/1999 és a 794/2004 rendelet releváns rendelkezéseivel összhangban kell teljesíteni.
- 56 Harmadszor: az, hogy az előny odaítélésével kapcsolatos kritériumoknak az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás általi újrafogalmazása folytán bizonyos kedvezményezetteknek az eredetileg előírányzottaknál kevesebb jut az adójogi szempontból kedvezményezett biodízelkvótákból, miközben más kedvezményezettek kvótái növekednek, nem befolyásolhatja a Bizottság által az érintett jóváhagyó határozatokban kialakított azon értékelést, amellyel az érintett támogatási programot a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekintette. Közelebbről, a Bíróság rendelkezésére álló információk – amelyeket a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie – nem abba az irányba mutatnak, hogy bizonyítanak, hogy e módosítás megkérdőjelezte volna az érintett támogatási program célját, amely a biodízelgyártók és -keverők által viselt költségek csökkentésére irányul, vagy akár a Bizottság által ennek alapján kialakított azon értékelést, amely szerint a támogatási program a megújuló energiaforrások, ezáltal pedig a

környezetvédelem javát szolgáló intézkedésként mind az eredeti változatában, mind pedig a módosított változataiban összeegyeztethető volt az uniós joggal, és továbbra is összeegyeztethető azzal.

- 57 A fentiekhez hozzá kell tenni, hogy az érintett jóváhagyó határozatok ezen értelmezése összhangban van a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatával is, amely szerint támogatási programok esetében a Bizottság szorítkozhat arra, hogy a szóban forgó program általános jellemzőit tanulmányozza, anélkül hogy köteles lenne minden egyes alkalmazási esetet megvizsgálni, ezáltal pedig a Bizottság által végzett ellenőrzésnek nem kell kiterjednie minden egyes érintett vállalkozás egyedi helyzetére (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 20-i Carrefour Hypermarchés és társai ítélet, C-510/16, EU:C:2018:751, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2021. március 4-i Bizottság kontra Fútbol Club Barcelona ítélet, C-362/19 P, EU:C:2021:169, 65. pont). Valamely támogatási program keretében ugyanis a Bizottság annak értékelésére szorítkozhat, hogy e program szükséges-e az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésében foglalt valamely célkitűzés megvalósításához (2013. június 13-i HGA és társai kontra Bizottság ítélet, C-630/11 P–C-633/11 P, EU:C:2013:387, 114. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 58 A fentiekből következik, hogy az alapügyben szóban forgó támogatási program alapján nyújtott támogatás elosztási kritériumainak módosítása nem érintette az e programot alkotó, a Bizottság által az érintett jóváhagyó határozatok keretében annak értékelése céljából vizsgált elemeket, hogy az említett program összeegyeztethető-e a belső piaccal (lásd analógia útján: 2018. december 13-i Rittinger és társai ítélet, C-492/17, EU:C:2018:1019, 59. pont). Következésképpen e módosítás nem minősül a 659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja és a 794/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének első mondata értelmében vett „létező támogatás módosításának”, ennél fogva pedig nem minősül az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alá tartozó „új támogatásnak”. Ebből következik, hogy e módosítás végrehajtása nem tekinthető jogellenesnek pusztán amiatt, hogy azt előzetesen nem jelentették be a Bizottságnak.
- 59 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikket, valamint a 659/1999 és a 794/2004 rendelet rendelkezéseit akként kell értelmezni, hogy a biodízelre vonatkozó, a Bizottság által engedélyezett kedvezményes adórendszer módosítását nem kell az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alá tartozó új támogatásnak tekinteni, amikor e módosítás abban áll, hogy visszaható hatállyal megváltoztatják az e rendszer címén kedvezményes jövedéki adómértékben részesülő biodízelkvóták elosztásának kritériumait, amennyiben az említett módosítás nem érinti a szóban forgó támogatási programot alkotó, a Bizottság által annak értékelése céljából vizsgált elemeket, hogy az említett program korábbi változatai összeegyeztethetők-e a belső piaccal.

A költségekről

- 60 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikket, továbbá a 2013. július 22-i 734/2013/EU tanácsi rendelettel módosított, az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet, valamint a 659/1999 rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet rendelkezéseit akként kell értelmezni, hogy a biodízelre vonatkozó, az Európai Bizottság által engedélyezett kedvezményes adórendszer módosítását nem kell az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alá tartozó új támogatásnak tekinteni, amikor e módosítás abban áll, hogy visszaható hatállyal megváltoztatják az e rendszer címén kedvezményes jövedéki adómértékben részesülő biodízelkvóták elosztásának kritériumait, amennyiben az említett módosítás nem érinti a szóban forgó támogatási programot alkotó, a Bizottság által annak értékelése céljából vizsgált elemeket, hogy az említett program korábbi változatai összeegyeztethetők-e a belső piaccal.

Aláírások